

№ 8
12.06.17
13956

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

(повне найменування вищого навчального закладу)

Навчально-науковий інститут інформаційних та соціальних технологій

(повне найменування інституту/факультету)

Кафедра економічної кібернетики та інформаційних технологій

(повна назва кафедри)

Дипломна робота

бакалавра

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

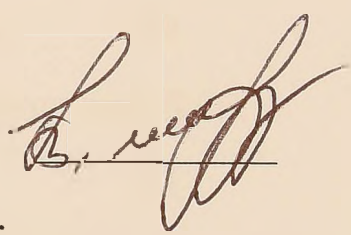
на тему: «Забезпечення фінансової стійкості сучасного комерційного
банку»

«Provision for financial stability of a modern commercial bank»

Виконав: студент ІУ курсу денної форми навчання
напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика»
Бянов Дмитро Миколайович

Керівник к.е.н., проф. Журавльова Т.О.

Рецензент к.т.н., доц.. МГУ Лебедева Н.А.

Рекомендовано до захисту:

Протокол засідання кафедри

№ 9 від 29 травня 2017 року.

Захищено на засіданні ЕК № ____

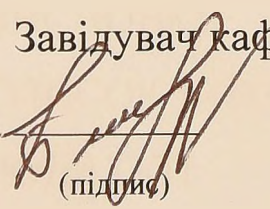
протокол № ____ від ____ 2017 р.

Оцінка ____ / ____ / ____

(за національною шкалою, шкалою ECTS, бали)

Завідувач кафедри

Журавльова Т. О.

(підпис)

Голова ЕК

(підпис)

Шлафман Н. Л.

Одеса – 2017

790074

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ	
1.1 Сутність та роль фінансової стійкості банку	7
1.2 Система показників фінансової стійкості банку	12
1.3 Вплив достатності капіталу на показники стійкості комерційного банку	21
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПАТ «ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИЙ БАНК УКРАЇНИ»	
2.1 Методи проведення аналізу фінансової стійкості банку	28
2.2 Основні принципи комплексного оцінювання фінансової стійкості банку	36
2.3 Комплексний аналіз фінансового стану банківської установи	39
2.4 Аналіз фінансової стійкості ПАТ «Державний експортно-імпортний банк України»	47
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПАТ «ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИЙ БАНК УКРАЇНИ»	
3.1 Сучасні заходи забезпечення прибутковості, рентабельності та фінансової стійкості банку	53
3.2 Напрямки вдосконалення фінансової стійкості ПАТ «Державний експортно-імпортний банк України»	57
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах економічної глобалізації, коли у тій чи іншій частині світу час від часу спалахують валютні, банківські та фінансові кризи, загострюється питання щодо забезпечення у кожній країні стабільного економічного розвитку, який значною мірою залежить від надійності банківського сектору. Визначальними факторами при формуванні довіри з боку вкладників, партнерів, інвесторів до банків є фінансова стійкість та стабільний розвиток останніх. Зокрема, фінансова стійкість та стабільний розвиток мають бути не лише короточасними досягненнями банків, а й їх стратегічними завданнями, від чого, в свою чергу, залежатиме динамічність ринкових перетворень та підвищення соціальних стандартів.

Проблема забезпечення та зміцнення фінансової стійкості банків – складна та до кінця не розв’язана, не породжена сьогоденням, так як має корені й у минулому. Вона присутня у розвинутих країнах ринкового типу і набула загальнонаціонального значення і для України, що значною мірою зумовлено

специфікою розвитку вітчизняних банків. Саме тому ефективне управління і забезпечення власної фінансової стійкості має бути обов’язком та основним стратегічним завданням кожного комерційного банку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням даної проблематики займалися як зарубіжні, так і вітчизняні науковці. Зокрема аналізу, оцінці та шляхам забезпечення фінансової стійкості банків значну увагу приділили такі зарубіжні науковці, як Е. Дж. Долан, Р. Дж. Кемпбелл, Р. Л. Міллер, П. С. Роуз, Дж. Ф. Сінкі, Дж. К. Ван Хорн. Ними обґрунтовано місце фінансової стійкості у фінансовому менеджменті, її показники та критерії. Також значні напрацювання російських науковців: Л. П. Белих, М. З. Бора, В. В. Іванова, С. І. Кумок, Ю. С. Масленченкова, Г. С. Панової, Л. С. Сахарової, О. Б. Ширінської, Г. Г. Фетисова, якими визначено основні фактори, методи оцінки й аналізу фінансової стійкості. Даним аспектам приділили увагу й такі вітчизняні науковці, як О. Д.

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах економічної глобалізації, коли у тій чи іншій частині світу час від часу спалахують валютні, банківські та фінансові кризи, загострюється питання щодо забезпечення у кожній країні стабільного економічного розвитку, який значною мірою залежить від надійності банківського сектору. Визначальними факторами при формуванні довіри з боку вкладників, партнерів, інвесторів до банків є фінансова стійкість та стабільний розвиток останніх. Зокрема, фінансова стійкість та стабільний розвиток мають бути не лише короточасними досягненнями банків, а й їх стратегічними завданнями, від чого, в свою чергу, залежатиме динамічність ринкових перетворень та підвищення соціальних стандартів.

Проблема забезпечення та зміцнення фінансової стійкості банків – складна та до кінця не розв’язана, не породжена сьогоденням, так як має корені й у минулому. Вона присутня у розвинутих країнах ринкового типу і набула загальнонаціонального значення і для України, що значною мірою зумовлено

специфікою розвитку вітчизняних банків. Саме тому ефективне управління і забезпечення власної фінансової стійкості має бути обов’язком та основним стратегічним завданням кожного комерційного банку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням даної проблематики займалися як зарубіжні, так і вітчизняні науковці. Зокрема аналізу, оцінці та шляхам забезпечення фінансової стійкості банків значну увагу приділили такі зарубіжні науковці, як Е. Дж. Долан, Р. Дж. Кемпбелл, Р. Л. Міллер, П. С. Роуз, Дж. Ф. Сінкі, Дж. К. Ван Хорн. Ними обґрунтовано місце фінансової стійкості у фінансовому менеджменті, її показники та критерії. Також значні напрацювання російських науковців: Л. П. Белих, М. З. Бора, В. В. Іванова, С. І. Кумок, Ю. С. Масленченкова, Г. С. Панової, Л. С. Сахарової, О. Б. Ширінської, Г. Г. Фетисова, якими визначено основні фактори, методи оцінки й аналізу фінансової стійкості. Даним аспектам приділили увагу й такі вітчизняні науковці, як О. Д.

Вовчак, О. В. Дзюблюк, Ж. М. Довгань, О. Д. Заруба, А. М. Мороз, М. І. Савлук, розглядаючи загальні питання фінансового аналізу діяльності банків та менеджменту; В. В. Вітлінський, В. П. Пантелєєв та С. П. Халява, Н. М. Шелудько, досліджуючи теоретичні аспекти та проблеми регулювання фінансової стійкості банків; Л. А. Ключко, С. А. Святко, Є.В.Склеповий, Л. Ю. Петриченко, Р. І. Шіллер – при визначенні складових стійкості, розгляді питань аналізу та оцінки фінансової стійкості банку; В. М. Кочетков – при обґрунтуванні методологічних та організаційних засад управління фінансовою стійкістю банків. Варто зазначити, що досі нема єдиного загальноприйнятого тлумачення поняття «фінансова стійкість» комерційного банку та чіткого, цілісного механізму управління останньою. Зазначене обумовлює необхідність ґрунтовного дослідження як у теоретичному, так і в практичному планах базових аспектів управління фінансовою стійкістю комерційних банків.

Предметом роботи є аналіз фінансової стійкості комерційного банку.

Об'єктом роботи є діяльність комерційного банку АТ «Державний експортно-імпортний банк України».

Метою роботи є обґрунтування теоретичних засад фінансової стійкості комерційних банків та розроблення основ механізму управління фінансовою стійкістю як форми її практичного забезпечення в сучасних умовах.

Завданнями роботи є дослідження:

- теоретичних питань забезпечення фінансової стійкості комерційного банку (об'єкт управління, показники, методи та принципи оцінювання);
- фактичного рівня фінансової стійкості АТ «Державний експортно-імпортний банк України» за результатами діяльності у 2014 - 2016 роках;
- основних пропонуємих напрямків підвищення рівня фінансової стійкості АТ «Державний експортно-імпортний банк України» (рекапіталізація, управління грошовими потоками та ризиком в банківських операціях).

Методами дослідження є - структурний аналіз, первинні статистичні спостереження, групування та статистичний аналіз.

Інформаційно-методологічними джерелами дослідження були Закони України, нормативно-інструктивні документи Національного банку України, монографії з питань банківської справи та банківської діяльності, статистична інформація по діяльності банківської системи України, опублікована Національним банком України та Асоціацією українських банків на Інтернет-сайтах, фінансова звітність ПАТ «Державний експортно-імпортний банк України» за 2014 - 2016 роки, опублікована в поточних та річних звітах на офіційному Інтернет-сайті банку.

ВИСНОВКИ

Проведений аналіз фінансової стійкості комерційного банку та шляхів її зміцнення дає підстави зробити наступні висновки й пропозиції.

ПАТ «Державний експортно-імпортний банк України» має оптимальну структуру ресурсної бази, яка дає змогу поєднувати високу надійність та стійкість ресурсної бази з невисокою їх вартістю. Висока питома вага залишків на рахунках клієнтів знижує стабільність ресурсної бази банку, збільшує потребу у високоліквідних активах, спонукає банк до посилення трансформації частини короткострокових ресурсів у більш довгострокові вкладення і цим загострює проблему ліквідності.

У цілому, підводячи підсумок роботи банку щодо залучення ресурсів, слід відзначити правильну політику банку стосовно залучення нових клієнтів, яка веде до зростання дешевих ресурсів банку, та належну роботу з формування стабільної частини ресурсів банку за рахунок залучення такого перспективного виду ресурсів, як депозити фізичних осіб.

Банк зацікавлений у розширенні обсягів залучених депозитних коштів, що перебувають тимчасово у його розпорядженні. Для цього банку необхідно постійно вдосконалювати старі й упроваджувати нові форми і методи залучення різних категорій вкладників, а саме: вести науково-дослідну, аналітичну роботу, активно використовувати рекламу, маркетинг, розширювати ділові контакти з клієнтами.

Оскільки банки України, та і взагалі кредитні установи, працюють у сфері ризику, то тут важко планувати і прогнозувати конкретно на певні періоди. Треба враховувати дію зовнішніх факторів, які впливають об'єктивно на банківську діяльність. Якщо внутрішніми факторами ще можливо якимось регулювати чи керувати ними, то зовнішні фактори дуже мало піддаються впливу зі сторони банків. Але, виходячи з того, що банки працюють у сфері керованого ризику, можна вважати, що за допомогою різних методів запобігання ризикам: хеджування, ф'ючерсних, опціонних

контрактів можна хоча б зменшити до мінімуму непередбачувані і небажані ризикові ситуації.

Також для українських банків зараз актуально забезпечити ринкову дисципліну. Дотримання її має бути обов'язкове всіма суб'єктами ринку. Адже тільки діючи за правилами, які самі встановимо і самі будемо їх дотримуватися, зможемо стабілізувати банківську діяльність і сприяти економічному зростанню. Для вирішення цього завдання у третьому розділі роботи було запропоновано деякі напрямки вдосконалення роботи банку у цьому питанні, практичне впровадження яких повинно дати свої позитивні результати.

Фінансова стійкість комерційного банку ще не стала об'єктом комплексного наукового дослідження у вітчизняній літературі, хоча потреба в таких дослідженнях є значною.

У процесі аналізу структури банківських ресурсів і задля виявлення значення їх основних складових для забезпечення фінансової стійкості банку необхідно "невласні" ресурси розмежовувати на залучені й запозичені. Це дозволяє враховувати специфіку власності й джерел походження різних елементів ресурсів, що використовуються банком, але йому не належать, застосовувати до них конкретні прийоми

Для зміцнення фінансової стійкості комерційного банку істотне значення має зростання його доходів, насамперед прибутку як джерела збільшення власного капіталу. Валовий операційний дохід комерційних банків залежить від норми прибутку по активних операціях, розміру плати, що береться за надані послуги, величини й структури активів. Кожен з цих факторів вимагає застосування специфічних прийомів дослідження. Для забезпечення зростання дохідності комерційного банку та підвищення його фінансової стійкості важливе значення має кількісний та якісний аналіз кожного джерела доходів з метою встановлення вигідних для банку напрямів здійснення операцій.

Збільшенню дохідності комерційних банків, крім підвищення прибутку

від здійснюваних операцій та послуг, що надаються, сприяє й скорочення витрат на їх обслуговування. Це вимагає проведення постійного аналізу витратності банківських операцій та послуг і визначення можливостей їх зменшення, що позитивно впливає на фінансову стійкість банку.

Узагальнюючими показниками оцінки фінансової стійкості банку є його платоспроможність і ліквідність. Ці показники тісно взаємопов'язані. Основою платоспроможності банку є його ліквідність. Однак платоспроможність залежить не лише від ліквідності, а й від ряду інших факторів політичної й економічної ситуації в країні чи регіоні, стану грошово-кредитного ринку, можливості рефінансування в НБУ, розвинутості ринку цінних паперів, наявності й досконалості заставного законодавства, забезпеченості банку власним капіталом, надійності клієнтів й банків-партнерів, спеціалізації й різноманітності банківських послуг даного фінансово-кредитного закладу та інших факторів. Потрібний аналіз впливу кожного з них на платоспроможність банку і його фінансову стійкість.

Для створення умов, які б сприяли встановленню й зміцненню фінансової стійкості комерційних банків, держава повинна вжити заходів законодавчого й нормативного характеру:

- сприяти усуненню законодавчих обмежень щодо участі банків у створенні інших фінансово-кредитних інститутів та промислово-фінансових груп шляхом злиття банківського, фінансового та промислового капіталу, утворення дочірніх банків. Це зумовить кардинальні зміни у банківському секторі України, прискорений розвиток ринку цінних паперів та виникнення зацікавленості у банків щодо участі в оздоровленні інших комерційних банків, санації як їх, так й інших суб'єктів господарювання;
- ввести у законодавчому порядку більш повну відповідальність акціонерів (учасників) банку за використання залучених банками коштів, тому що на сьогодні вони несуть відповідальність лише в межах свого внеску, як це передбачено законом України "Про господарські товариства";

- внести зміни в нормативну базу щодо можливості відкриття кожним банком окремого субкореспондентського розрахункового рахунку, на якому були б сконцентровані лише власні кошти банку Це унеможливить випадки блокування коштів клієнтів, що знаходяться на кореспондентському рахунку банку, і проведення розрахунково-касових операцій при виконанні рішень арбітражних судів про стягнення з власних коштів банку певних сум на користь позивачів

Звичайно, й самі банки для забезпечення власної фінансової стійкості повинні організаційно перебудовувати свою організаційну, діяльність. Для цього їм необхідно:

- організувати підрозділи (якщо вони ще не організовані) управління кредитними ризиками (кредитні комітети чи інші підрозділи);
- провести заходи щодо подальшого всебічного розвитку внутрішнього аудиту і використовувати його висновки в поточному й стратегічному управлінні фінансовою стійкістю,
- запровадити планування і прогнозування роботи по залученню й розміщенню ресурсів, забезпечити вчасне доведення планів і лімітів до установ банків (філій, представництв тощо);
- посилити політику диверсифікації активів і пасивів, виходячи з того, що розмір максимального ризику на одного позичальника не повинен реально перевищувати 10 % власних коштів банку,
- розгорнути роботу по розширенню кола вкладників і не допускати концентрації залишків коштів на депозитних і вкладних рахунках обмеженої кількості вкладників,
- намагатись переорієнтувати діяльність банку на розширення асортименту банківських послуг Проводити політику збільшення доходів банку за рахунок розширення банківських послуг та операцій, в тому числі за рахунок здійснення розрахунків як

найменш ризикових операцій.

Важливою умовою забезпечення фінансової стійкості комерційних банків є надійність джерел і гарантій погашення виданих кредитів. Цю проблему слід опрацювати законодавчо за участю Фонду державного майна. Зокрема, потребують вирішення питання про надання в заставу видачі кредиту виробничих та інших споруд підприємств, про механізм реалізації цієї застави, про надання в заставу контрольних пакетів акцій корпоративних підприємств. Гарантіями повернення кредитів щодо державних підприємств можуть бути і спеціально випущені казначейські зобов'язання (векселі) з наданням їм чинності вільно оборотних платіжних коштів.

З метою спонукання комерційних банків надання кредитів на стабілізацію і розвиток виробництва пропонується:

- дозволити видавати довгострокові кредити під розроблені стабілізаційні програми за рахунок скорочення на 50 % обов'язкових резервів,
- встановити процентну ставку за кредити, що видаються за рахунок пільги щодо резервів, на рівні 10 % річних,
- звільнити від оподаткування доходи, одержані комерційними банками від надання довгострокових кредитів,
- встановити, що на погашення довгострокових кредитів першочергово (щодо оподаткування) використовується прибуток, одержаний від заходу, на який було видано кредит.

Фінансова стійкість банку - це стійкість його фінансового положення в довгостроковій перспективі. Вона відбиває такий стан фінансових ресурсів, при якому комерційний банк, вільно маневруючи грошовими коштами, здатний шляхом їх ефективного використання забезпечити безперебійний процес здійснення своєї економічної діяльності.

Управління фінансовою стійкістю комерційних банків передбачає об'єктивне визначення її поточного й бажаного стану, скоординоване

управління фінансовими ресурсами банківської установи, вибір таких управлінських рішень, котрі сприяли б забезпеченню фінансової стійкості. Результат управління фінансовою стійкістю комерційного банку характеризує його надійність, стабільний розвиток та стійкість.

Процес управління передбачає застосування певних методів, основними з яких є наступні:

- планування,
- аналіз основних елементів,
- оцінка та регулювання,
- контроль фінансової стійкості комерційних банків.

Таким чином, стабільність банку – це здатність фінансової установи постійно забезпечувати ефективну діяльність, протистояти зовнішньому і внутрішньому впливу, а також виконувати свої зобов'язання вчасно та в повному обсязі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баленчук П. Д. Банківське право: українське та європейське: навч. посібник / П. Д. Біленчук, О. Г. Диннік, І. О. Лютий, О. В. Скороход; [За ред. П. Д. Біленчука]. – К.: Атіка, 2014. – 400 с.
2. Банківська система України: проблеми становлення і удосконалення / Швайка Михайло Андрійович; упоряд., заг. ред. Овсянникова О. М.; Асоц. деп. Верховної Ради України / Швайка М. А. – К.: Вид-во Київ. міжнар. ун-ту, 2010. – 760 с.
3. Банківська справа: Навч. посіб. / Р. І. Тиркало, І. С. Гуцал, Я. І. Чайковський, Т. І. Андрушків, Н. Д. Галапуп; ред.: Р. І. Тиркало; Терноп. акад. нар. госп-ва. – Т.: Карт-бланш, 2001. – 314 с. – (Банки і біржі).
4. Батракова О. М. Особливості визначення та оцінки достатності капіталу банку [Електронний ресурс] / О. М. Батракова. – Режим доступу: <http://nauka.zinet.info/17/batrakova.php>.
5. Васюренко О. В. Банківські операції: навч. посіб. для студ. екон. спец. / О. В. Васюренко – К.: Знання, 2008. – 318 с.
6. Вовчак О. Д. Банківська інвестиційна діяльність в Україні / [монографія]. – Львів: Вид-во Львів. комерційної академії, 2015. – 544 с.
7. Вовчак О. Д., Руцишин Н. М. Банківська справа: [навч. посібник]. – Львів: „Новий Світ – 2000”, 2012. – 560 с.
8. Вовчак О. Д., Скаско О. І., Стасів А. М. Банківський нагляд. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2005. – 472 с.
9. Вовчак О. Д., Шпаргало Г. Є., Андрейків Т. Я. Платіжні системи. – К.: Знання, 2008. – 247 с.
10. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності: підручник

/ А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, Т. М. Парасій-Вергуненко; Київський національний економічний ун-т – К. : КНЕУ, 2003. – 600 с.

11. Вовчак, О.Д. Кредит і банківська справа : [підручник] / О.Д. Вовчак, Н.М. Рудишин, Т.Я. Андрейків – К.: Знання, 2008. – 564 с.
12. В Україні стрес-тести на стійкість пройшли тільки ПриватБанк і ще 4 найбільших банки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://comments.ua/money/489102-v-ukraine-stress-testi-ustoychivost.html>.
13. Дзюблюк О.В. Банківські операції: підручник / О.В. Дзюблюк, Я.І. Чайковський та ін. – Тернопіль : ТНЕУ, 2009. – 694 с.
14. Дзюблюк О. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи : [монографія] / О. В. Дзюблюк, Р. В. Михайлюк. – Тернопіль, 2009. – 316 с.
15. Дробязко, А. Банки // Финансовые риски / А. Дробязко, В. Куделя, С. Матвійчук, Б. Нескороженний. - 1996. - № 2 (6). - С. 17-21.
16. Єпіфанов А.О. Операції комерційних банків: навч. посіб. для студ. ВНЗ. / А.О. Єпіфанов, Н.Г. Маслак, І.В. Сало. – Суми: Університетська книга, 2007. – 522 с.
17. Журавльова Т.О., Назаркіна Л.І. Кредитування та розрахунки: навчальний посібник. // Журавльова Т.О., Назаркіна Л.І. – Одеса: Фенікс, 2009. – 224 ст.
18. Закон України Про банки і банківську діяльність ВВР від 07.12.2000 № 2121-III зі змінами № 1414-VIII від 14.06.2016, ВВР, 2016, № 32, ст.555}
19. Закон України Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні ВВР від 30.10.1996 № 448/96-ВР зі змінами N 406-VII (406-18) від 04.07.2013, ВВР, 2016, N 20-21, ст.712.
20. Закон України Про Національний банк України ВВР від 20.05.1999 № 679-XIV зі змінами № 911-VIII від 24.12.2015, ВВР, 2016, № 5, ст.50}
21. Закон України Про фінансові послуги та державне регулювання ринків

- фінансових послуг ВВР від 12.07.2001 № 2664-III зі змінами № 123-VIII від 15.01.2016, ВВР, 2015, № 10, ст.64.
22. Карпова О. І. Концептуальні підходи щодо вдосконалення управління фінансовою стійкістю банку / О. І. Карпова. І. М. Моргун // Збірник наукових праць Харківського інституту банківської справи університету банківської справи НБУ. – № 1 (10). – 2011. – С. 13-18.
 23. Кириченко О.А. Банківський менеджмент / Кириченко О.А., Гіленко І.В., Роголь С., Сиротян С.В., Нємой О. : [навч. посіб.]. – К.: Знання-Прес, 2016. – 438 с.
 24. Костюченко О.А. Банківське право: Банківська система. Національний банк. Банківський нагляд: [підручник] / О.А. Костюченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 416 с.
 25. Коваленко В.В. Банківська система України: монографія / В.В. Коваленко, О. Г. Коренєва, К.Ф. Черкашин та ін. – Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. – 187 с.
 26. Ковальчук А. Т. Банки. Кредит. Фінанси: законодавчо-правовий вимір / К.: Парламентське вид-во, 2004. – 14 с.
 27. Копилюк О.І. Банківські операції: навч. посіб. / О.І. Копилюк, Г.В. Бондарчук-Грита. – К.: Знання, 2010. – 447 с.
 28. Косова Т.Д. Банківські операції: навч. посібник / Т.Д. Косова, О.Р. Циганов; Донецький держ. ун-т управління. – Донецьк: Норд-Прес; ДонДУУ, 2008. – 350 с.
 29. Кочетков В. М. Забезпечення фінансової стійкості сучасного комерційного банку: теоретико-методологічні аспекти : монографія / В. М. Кочетков. – К. : КНЕУ, 2002. – 238 с.
 30. Коцовська Р.Р. Банківські операції: навч. посіб. / Р.Р. Коцовська, О.П. Павлишин, Л.М. Хміль; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. – К.: УБСНБУ: Знання, 2010. – 390 с.
 31. Крупка М.І. Банківські операції: підручник / М.І. Крупка, Є.М. Андрущак, Н. Г. Пайтра; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 311 с.

- 32.Крухмаль, О. В. Оцінка фінансової стійкості як динамічної характеристики банку / О. В. Крухмаль // Вісник УАБС. - 2007. -№ 1 (22).-С. 75-78.
- 33.Кушнір К. О. Поняття стійкості комерційних банків та її динамічні характеристики / К. О. Кушнір / Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – № 20. – С. 38–41.
- 34.Макєєва І. В. Сутнісна характеристика поняття «фінансова стійкість» та її основні параметри [Електронний ресурс] / І. В. Макєєва. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/NPM_2006/Economics/7_makeeva.doc.htm.
- 35.Михайлюк Р. В. Концептуальні засади механізму управління фінансовою стійкістю комерційних банків / Р. В. Михайлюк // Світ фінансів. – 2005р. – № 3–4. – С. 21–31.
- 36.Міщенко Н.Г. Банківські операції Підручник / За ред. В.І. Міщенка, Н.Г. Слов'янської. — К.: Знання, 2011. — 727 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
- 37.Міщенко С. Сутність економічного капіталу та його роль у забезпеченні фінансової стійкості банку Світлана Міщенко // Вісник НБУ. – 2008. – № 1. – С. 58–64.
- 38.Мороз А.М. Банківські операції: Підручник //За ред. А.М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2012. – 608 с.
- 39.Мороз А.М. Центральний банк і грошово-кредитна політика: Підручник / За ред. А.М, Мороза, М.Ф. Пуховкіної. - К.: КНЕУ. 2015. — 566с.
- 40.Назаркіна Л.І., Родкіна О.Ю. Основи банківської справи / Назаркіна Л.І., Родкіна О.Ю. : [навч. посіб.]. – Одеса ОНЕУ, 2006 – 220 с.
- 41.О.А. Костюченко Банківське право. Банківська система. Національний банк. Банківськийнагляд. підручник / 2-ге вид., переробл. та до-пов,- К.: Атіка, 2011.- 376 с.

42. О.А.Князева, Н.П.Спільна, Ю.О. Жаданова Банківська справа. О. : ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. - 219 с/
43. О.М. Петрук Банківські операції, навчальний підручник. – К. : КНЕУ, 2009. – 384 с.
44. Панова, Г.С. Анализ финансового состояния коммерческого банка / Г.С. Панова. -М: Финансы и статистика, 1996.-272с.
45. Пантелеев, О. Фінансова стійкість комерційного банку: проблеми регулювання / О. Пантелеев, С. Халява // Банківська справа. - 1996. - №1.-С. 32-35.
46. Петрук О.М. Банківська справа / [за ред. д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинця] : [навч. посіб.]. – К.: Кондор, 2015. – 464 с.
47. Петрук О. М. Банківські операції : [підручник]. / А.М.Мороз, М.І.Савлук, М.Ф.Пуховкіна та ін.; [За ред. д-ра економ. науки, проф. А.М.Мороза]. – К. : КНЕУ, 2014. – 384 с.
48. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент банку. Підручник /Примостка Л.О. -К.: КНЕУ, 2014 - 468с.
49. Про приведення статутного капіталу банків у відповідність до мінімально встановленого розміру : Постанова Правління Національного банку України від 06.08.2014 № 464 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=9457558>.
50. Роуз П.С. Банковский менеджмент: Пер. с англ. — М.: Дело Лтд, 1995.- 768с.
51. Сухарський В. С. Ощадно-банківська справа : [посібник] / В. С. Сухарський, В. В. Сухарський. – [2-ге вид., допов. та перероб.] – Тернопіль : Астон, 2012. – 464с.
52. Холодна Ю.Є. Банківські операції: Конспект лекцій./Ю.Є.Холодна; Харківський національний економічний ун-т. –Х.: КНЕУ, 2006. –124с.

53. Фурсова В. А. Банківські операції: навч. посіб. для практик. занять / В. А. Фурсова; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". – Х.: ХАІ, 2010. – 56 с.
54. Чернявський С. С. Злочини у сфері банківського кредитування: (проблеми розслідування та попередження) Навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 264 с.
55. Шевченко Р. І. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни "Банківські системи". – К.: КНЕУ, 2013.